

Leikkien, liikkuen, laulaen...

KUURNAN PÄIVÄKODIN

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2023-2024

Lapsuuden itseisarvo
Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä.

Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisällys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki.....	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki.....	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki	6
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET	7
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET.....	9
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi	9
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta	10
Leikki.....	11
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	12
Varhaiskasvatuksen arvoperusta.....	13
TIIMISOPIMUS.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa.....	19
Leikki	20
Pedagoginen dokumentointi.....	22
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys.....	23
Arviointi.....	26
Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen	29
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	35
AJATTELU JA OPPIMINEN.....	36
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU.....	36
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	36
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN.....	36

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

"Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – vuoden varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

- Nimeämme opiskelijoille ja työharjoittelijoille ryhmissä perehdyttäjät, ryhmien tiimisopimukset toimivat perehdytysmateriaalina
- Tarjoamme tukea perheiden hyvinvoinnille mm. joustamalla hoitoaikojen muuttuessa äkillisesti sekä vastaamalla hoidon tarpeen muutoksiin toimikauden aikana
- Mentorimme toisiamme tieto- ja viestintäteknisissä taidoissa
- Jaamme koko päiväkodin henkilöstölle koulutuksissa saamiamme uusia tietoja ja taitoja
- Teemme somejulkaisut ryhmittäin sovitun aikataulun mukaan. Luomme facebook-sivut Kuurnan päiväkodille
- Käymme läpi salassapitovelvollisuuden ja siihen liittyvät asiat myös harjoittelijoiden ja opiskelijoiden kanssa

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

"Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen on pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla on sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella on turvallinen kasvuympäristö
- Kiusaamiseen puututaan välittömästi

Näin toimimme:

- Päiväkodin piha-alue on lapsiperheiden ja nuorten käytettävissä iltaisin ja viikonloppuisin
- Tarjoamme tukea perheiden hyvinvoinnille mm. joustamalla hoitoaikojen muuttuessa **äkillisesti sekä** vastaamalla hoidon tarpeen muutoksiin toimikauden aikana
- Ohjaamme perheitä tarvittavan tuen piiriin
- Kuulemme ja havainnoimme lapsia sekä otamme rohkeasti huolet puheeksi huoltajien kanssa
- Olemme sensitiivisiä, tuemme osallisuutta ja ohjaamme omatoimisuuteen
- Käytämme ryhmien toiminnassa tukena tunnekasvatusohjelmia lasten ikätaso huomioiden
- Otamme mielellämme opiskelijoita harjoitteluun sekä nuoria tutustumaan työelämään tai töihin kesäsetelillä
- Levitämme myönteistä kuvaa työpaikastamme ja Kajaanin kaupungista

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

"Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestäväää kehitystä edistävästi."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

- Hyödynnämme lähimetsää ja lähiluontokohteita oppimisympäristönä ympäri vuoden
- Seuraamme vuodenaikojen vaihtelua ja käytämme toiminnassamme luonnonmateriaaleja
- Kunnioitamme luontoa: annamme päiväkodin pihalla vilistävien eläinten olla rauhassa emmekä vahingoita puita
- Tutustumme lähiympäristöön ja kaupunkiin kävelyretkillä sekä käytämme lähiliikenteen linja-autoja
- Hankimme laadukkaita välineitä ja materiaaleja
- Harjoitellaan lasten kanssa ruokahävikin vähentämistä. Kahvihuoneen käytävälle laitamme kierrätyspisteen metallille ja lasille. Käytetyt patterit viedään johtajan huoneessa olevaan purkkiin. Patterin päät tulee teipata!
- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Opettelemme hyviä käytöstapoja sekä yhteisvastuullisuutta
- Keräämme roskat ja kävyt pihalta
- Hyödynnämme kirjastoauton palveluja

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
<p>“Kuurnan päiväkoti on mahtava päiväkoti, kiva ympäristö ja henkilökunta ammattitaitoista.</p> <p>Ihanat opet ovat kulkeneet meidän perheen lasten tukena jo neljä vuotta. Nyt viimeisen lapsen mennessä kouluun haluamme kiittää vuosista, joihin on sisältynyt niin paljon hyvää! Lapset ovat saaneet hyvät eväät koulutielle Kuurnan päiväkodin henkilökunnalta! Iso kiitos ja hali.”</p> <p>“Kaikki on toiminut erittäin hienosti ja mikä tärkeintä, lapsi viihtyy hoitopaikassa erittäin hyvin. Itsellä on turvallinen olo mennä töihin, kun tietää lapsen olevan hyvässä hoidossa päiväkodissa. Kymmenen pistettä päiväkodille!”</p> <p>“Teette niin arvokasta työtä, eikä tule kiitosta arjessa teille annettua. Suurkiitos siis! Olette oikealla alalla!”</p> <p>“Hänen ideansa uimisesta toteutettiin, vaikka itse pidin sitä aika mahdottomana, kun kuulin lapsen suunnitelmista. Tosin en sanonut sitä ääneen vaan kannustin esittämään toiveen.”</p>
Näin toimimme + tarkennus tiimiin:
Arviointi

Yksikköme kehittämiskohteet

“Kaikin puolin hyvää toimintaa. Henkilökunnalle kiitos välittävästä ja ammattitaitoisesta tekemisestä. Palaan vielä henkilökunta-asiaan. Toivomme perheenä että lapsille puhutaan asiallisesti ja kauniisti. Tähän kuuluu myös muut käytöstavat, ystävällinen tervehtiminen ja heipat iltapäivällä. Ymmärrämme että lapsia joutuu välillä "komentamaan" mutta huutaminen ja ikävään sävyyn puhuminen ei kuulu päiväkotiin. Muuten olemme tyytyväisiä toimintaan.”

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Olemme sensitiivisiä, ystävällisiä ja kunnioittavia asiakasperheitämme kohtaan.

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

<p>Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi</p> <ul style="list-style-type: none">- Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?- Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <p>-Nokkelien ja Vikkelien ryhmissä on pidetty vanhemmille kysely heidän toiveistaan tulevalle eskarivuodelle.</p> <p>- "Vanhempien ajatuksia vasuun"-lomake käydään läpi vasu-keskustelussa.</p> <p>-Teemme vanhemmille kyselyn heidän toiveistaan koskien joulujuhlia.</p> <p>-Vekarat ovat päässeet erään koulun 6-luokan kummilapsiksi huoltaja- opettajan toiveesta.</p>
<p>Arviointi</p>

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta:

- **Miten kiusaamista ehkäistään?**
- **Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia?**
- **Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?**

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

-keskustellaan lasten kanssa tunnetuokioilla

-Aikuiset ovat siellä missä lapset

-Ennakointi, aikuisten esimerkki, tunteiden sanoittaminen

-Keskustellaan huoltajien kanssa, miten toimitaan, ettei kiusaamista tapahtuisi

-Tiedotetaan tarpeen mukaan kaikkia vanhempia, jos ryhmässä on ollut kiusaamista

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Leikki <ul style="list-style-type: none">- Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion leikissä, aikuisten rooli
Näin toimimme + tarkennus tiimiin <ul style="list-style-type: none">-Aikuinen on läsnä leikissä ohjaten ja rikastuttaen leikkiä-Lasten leikkitoiveita kuunnellaan-Huolehditaan leikkirauhasta ja siitä että kaikilla on leikkikaveri-Kuvatuki leikissä ja leikkiä valitessa
Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Annamme lasten olla lapsia ja annamme aikaa leikille
- Olemme sensitiivisiä, kuuntelevia, läsnä olevia ja yksilöt huomioivia
- Osallisuus huomioidaan
- Tarjoamme lapsille heille sopivaa kulttuuria

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Kuuntelemme ja kannustamme jokaista lasta
- Tarjoamme lapsille onnistumisen kokemuksia
- Huomaamme lasten vahvuudet
- Annamme lasten ideoida toimintaa

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Eläminen tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Tarjoamme turvallisen oppimisympäristön kaikille lapsille
- Otamme lapset huomioon yksilöinä: annamme kaikille mahdollisuuden oppia ikä- ja kehitystaso huomioiden.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta ja ominaisuuksista riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (kuvat, piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Kohtelemme kaikkia tasapuolisesti, yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti
- Kuulemme lapsia aidosti, olemme läsnä leikeissä ja toiminnassa
- Joka ryhmään tehdään yhdenvertaisuus –ja tasa-arvosuunnitelma

KAJAANIN VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA 2023-2024

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986

Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325

Yksikön nimi: Kuurnan päiväkoti (jokainen ryhmä laatii vielä oman suunnitelman)

Ryhmät: Taaperot, Naperot, Vekarot, Vilperit, Vikkelät, Nokkelat ja Jormuan kerho

1. Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin?

Selvitys aloitettu toukokuussa 2023: Mitä Kajaanissa on jo tehty; osallisuus, inkluusio ja sukupuoli-sensitiivisyys kaupungin suunnitelmista

Lapsille (5v.), huoltajille ja varhaiskasvatuksen henkilöstölle laaditaan kysymyksiä TAYV-aiheista varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen laadunarviointikyselyyn keväällä 2024, jolla jatketaan selvitystä ja vastausten pohjalta laaditaan seuraaville kausille tavoitteita

Kehitettävä teema	Tavoite	2.Kehittämistoimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan
Lapsiryhmän tarkastelu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkö-kulmasta.	Kaikkien lasten tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtaaminen. Työntekijöiden ymmärryksen lisääminen eri ominaisuuksien vaikutuksesta työskenteilyimme.	Tiimeissä jokainen työntekijä laatii läheisyyden kehän ryhmän lapsista. Kehiä verrataan toisiinsa ja tarkastellaan niitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Esimerkiksi jääkö tyttöjä/poikia enemmän ulkokehällä, onko eri kieli- ja kulttuuritaustaiset, tuen tarpeiset lapset, eri ikäiset yliedustettuna jollakin kehällä. Tiimeissä käydään keskustelua ja päätetään 1-2 kehittämiskohdetta asioiden tasaamiseksi.	Lokakuu 2023, vastuhenkilöinä tiiminvetäjät + päiväkodin johtajat. Väli-arviointi ja tavoitteiden tarkistus kehittämiskohteille tammi-helmikuussa ja kehittämiskohteiden arviointi vuosisuunnitelman arvioinnin yhteydessä.

<p>Tiimikohtaiset tavoitteet läheisyyden kehien perusteella ja suunnitelma tavoitteiden toteuttamiseksi + arviointi:</p> <p>Ulkokehällä olevaa lasta huomioidaan ja tuetaan tasapuolisesti henkilökunnan kesken.</p> <p>Pienryhmät mahdollistaa että jokainen työskentelee kaikkien lasten kanssa.(vaihtuvat pienryhmät)</p> <p>Vuorotellaan haastavasti käyttäytyvien lasten kanssa.</p> <p>Hiljaiset ja vetäytyvät lapset ohjataan leikkeihin ja leikkikavereiden äärelle</p> <p>Suunnitelma: Leikkitaulu, leikkikavereista päättäminen aikuisen tuella</p> <p>Arviointi: Sosiogrammi tammikuussa -24 ja väliarviointi</p> <p>Tiimipalavereissa / arjessa keskustellaan ja arvioidaan missä mennään nyt.</p>			
<p>Lapsiryhmän tarkastelu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-näkökulmasta.</p>	<p>Lasten välisten suhteiden ja inklusion vahvistaminen. Syrjäytymisen ennalta ehkäisy.</p>	<p>3–5-vuotiaiden ryhmissä toteutetaan vertaissuhteiden havainnointi sosiogrammin avulla. Tulosten perusteella tiimissä päätetään 1–2 tavoitetta lasten välisten suhteiden vahvistamiseksi.</p>	<p>Syyskuu-marraskuu 2023. Vastuuhenkilöinä koko tiimin henkilöstö + päiväkodin johtaja</p> <p>Väliarviointi tavoitteiden toteutumiseksi tammi-helmikuussa ja varsinaisen arviointi vuosisuunnitelman arvioinnin yhteydessä</p>
<p>Tiimikohtaiset tavoitteet sosiogrammien tulosten perusteella ja suunnitelma tavoitteiden toteuttamiseksi:</p>			
<p>Henkilökunnan itsearvioinnin kehittäminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta</p>	<p>Oman työn kehittämisen TAYV-näkökulmasta</p>	<p>Jokainen työntekijä asettaa itselleen tavoitteet tiimin yhteisten tavoitteiden pohjalta. Jokaisen henkilökohtaiset tavoitteet käydään yhteisesti omassa tiimissä läpi, jotta tiimi voi tukea</p>	<p>Tiimikohtaisten tavoitteiden laatimisen jälkeen.</p> <p>Väliarviointi ja tavoitteiden tarkistus kehittämiskohteille tammi-helmikuussa ja</p>

		tavoitteiden saavuttamisessa.	kehittämiskohteiden arviointi touko-kesäkuun tiimipalaverissa.
Henkilökohtaisten tavoitteiden toteutumisen arviointi vuosisuunnitelmaan (ei nimillä, yleisellä tasolla):			

<p>Perheiden monimuotoisuus</p> <p>Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään - Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä - Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet - Huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista - Perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä käytetään tarvittaessa tulkkia - Huomioidaan erilaiset teemapäivät ja niiden monipuolinen toteutus, esimerkiksi läheisen päivä
<p>Miten arvo näkyy toiminnassamme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Olemme kiinnostuneita ja ymmärtäväisiä erilaisia perheitä kohtaan - Keskustelemme avoimesti huoltajien kanssa - Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet - Vietämme läheistenpäivää ystävänpäivän tienoilla

<p>Terveellinen ja kestävä elämäntapa</p> <p>Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin esimerkiksi keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti - Kierrättäminen – lapset + henkilökunta

- Hävikin seuraaminen
- Suositetaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi
- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus
- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojelu
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Huolehdimme jokaisen lapsen ruokailuista ja siisteydestä
- Annamme lapsille mahdollisuuden liikkua riittävästi päivän aikana sekä ohjatusti että vapaasti
- Annamme jokaiselle lapselle päivittäin mahdollisuuden riittävään lepoon
- Harjoittemme vuorovaikutus- ja tunnetaitoja

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

- suunnitellaan yhdessä pedagogisen tuen jatkumoa
 - aloitetaan yleisen tuen arvioinnista ja kehittämisestä
 - Veon on mukana ryhmän kehityksen ja oppimisen tukeen liittyvien pedagogisten toimintatapojen ja toimintakulttuurin kehittämisessä, josta vastuu on kuitenkin päiväkodin johtajalla, varhaiskasvatuksen opettajalla sekä oman työtehtävänsä mukaisesti kaikilla ryhmässä toimivilla (OKM:n julkaisuja 2021:13)
 - Veon havainnointikäynnit ja lapsen tilanteen kartoitus, tiimeihin osallistuminen sovitusti, tuen vasut ja opsit
- Yhteiset pedatiimit Sirpan ja Tean kanssa syys ja kevät kaudella.

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Pedatiimit Sirpan ja Tean kanssa 10.10.2023 ja 23.4.2024

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

Miten osallisuus huomioidaan?

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Vekarat: -Leikkirauha- ja kaveri kaikille

-Leikkitaitojen ja vuorovaikutustaitojen harjoittelua

-Leikkiympäristön muokkausta yhdessä lasten kanssa

-Ryhmässä leikkikuvat nähtävillä

-Aikuinen mahdollistaa leikkirauhan, leikkejä jaetaan eri huoneisiin

-Oman lelun päivät sovittaessa

-Leikkituloja muokataan ja rikastetaan uusilla leluilla ja oppimisympäristön muokkauksella

-Aikuiset ovat mukana leikeissä, jotta ovat tietoisia, mitä leikeissä tapahtuu. Näin aikuinen voi tukea myös lasten vuorovaikutussuhteita sekä rikastaa tarvittaessa leikkiä.

-Aikuisen läsnäolo leikkihuoneissa tärkeää, ennaltaehkäistä ristiriitatilanteita.

-Pienryhmät käytössä, jolloin leikkirauha säilyy. Iltapäivisin jaetaan lapsia eri huoneisiin, jotta jokaisella leikkirauha.

-Eläinleikki -ryhmät syksyllä (tuettua leikkiä)

-Uusien leikkien rikastuttaminen, esim. Retkileikki

Naperot: Lapsille taataan leikkirauha: Hyödynnetään ryhmän kaikki tilat.

Aikuiset läsnä leikkitalanteissa seuraamassa ja rikastuttamassa sekä ohjaamassa leikkiä.

Leikkivälineet lasten iän mukaisia ja lasten saatavilla. Kaikki lelut eivät ole aina esillä vaan niitä vaihdellaan, jotta mielenkiinto säilyy.

Leikkiympäristöä muokataan tarpeen mukaan.

Taaperot: Mahdollistetaan ja luodaan leikkirauha kaikille. Jakotilojen käyttö, vaihtuvat pienryhmät, aikaa leikille. Leikin jatkuvuuden mahdollistaminen, aina ei tarvitse siivota leikkiä pois. Aikuiset aidosti mukana leikeissä ohjaamassa ja opettamassa. Lelut ovat lasten saatavilla ja ikätasoisia, sekä leikkiympäristöt ovat ovat toimivia ja leikkiin kannustavia ja niitä rikastuttavia,.

Vilperit: Lapset jaetaan pienryhmiin ja leikkitiloina käytetään kaikkia huoneita. Näin saamme leikkirauhan. Aikuiset läsnä leikkihuoneissa rikastamassa ja tukemassa leikin jatkuvuutta. Samalla aikuinen on selvillä millaisia leikkejä lapset leikkivät. Pienryhmiä vaihdellaan leikkien mukaan ja samalla vahvistetaan kaveritaitojen syntymistä. Leikkiympäristöjä muokataan ja rikastetaan mahdollisuuksien mukaan. Syksyllä ryhmässä leikitään tuettua leikkiä terapeuttisen eläinleikin avulla. Kaapeissa ja laatikoissa löytyy kuvat, jotka helpottavat leikkivälineiden löytymistä. Kuvat tukevat leikkiä, ja ryhmässä on käytössä myös kuvataulut, joiden avulla voi kommunikoida ja viedä leikkiä eteenpäin lapsen kanssa, joka ei osaa vielä sanoittaa leikkiä.

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

Miten osallisuus huomioidaan?

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Vekarat:

Ryhmän seinällä on esillä lasten toiveet, ja kun toive on toteutunut siitä otetaan kuva, joka tulee myös seinälle esille

-Lasten kanssa sovitut säännöt ovat seinällä nähtävillä

-Lasten työt ovat esillä

-Drive kuvakansiot käytössä --> linkit vanhemmille

-Lasten kokous - ryhmän yhteiset säännöt

-Kuvasuunnistus

-Teemaviikot esim. Retkiviikko, eläinviikko, kirjaviikko > näistä tehdään kooste myös ryhmän seinälle

-Viikon tähtivekara seinä. Jokainen saa olla vuoden aikana yhden viikon ajan

-Sadutus

- Ryhmän seinällä on ”vekaroiden vuosikello”, jossa on kuukaudet esillä, ja kuvin laitettu ylös, mitä teemme missäkin kuussa. Käytämme sitä toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Vanhemmat saavat myös kuukausittain kuvan ”kuukausitaulusta”, josta näkevät mitä olemme kuukauden aikana tehneet.

-Käytämme paljon kuvia ryhmän seinällä, esim. Otamme aina kuvan, kun olemme retkeilleet, viikon tähtivekaroista on haastattelut ja kuvat seinällä, toiveet ovat seinällä, tähtivekaroiden kirjavinkki kuvat ovat seinällä yms.)

Naperot:

Lasten toimintaa kuvataan ja sitä laitetaan esille kuvakollaasien muodossa eteiseen ja lasten henkilökohtaisiin drive - kansioihin, joista vanhemmat voivat niitä tallentaa (qr-koodit vanhemmille). Lisäksi kuvia/videoita hyödynnetään vasu- keskusteluissa. Dokumentointia tehdään myös kirjaamalla asioita ylös. Vasu-puut ovat ryhmän ovelta ja niitä täydennetään kauden edetessä toimintojen toteutuessa.

Eteisen ilmoitustaululla on esillä myös kuukausittaiset painotusalueet.

Lasten työt laitetaan esille.

Taaperot:

Toimintaa kuvataan ja kuvia laitetaan esille seinille, huoltajille viestillä sekä drive kansioihin. Myös lasten tekemiä töitä laitetaan esille. Kuvia käytetään myös vasukeskusteluissa havainnollistamaan huoltajille lapsen toimimista päiväkodissa. Vasujen koontilomake on ryhmässä saatavilla kaikille työntekijöille. Vasu-puu on näkyvillä huoltajille.

Vilperit: Toimintaa kuvataan ja kuvia laitetaan viikoittain lapsen omaan drive kansioon, josta vanhemmat voivat niitä käydä katsomassa. Vanhemmille on jaettu elokuussa linkki, jota kautta he pääsevät lastensa kuvia katsomaan. Kuvat toimivat hyvin myös siinä, että lapset osaavat paremmin kertoa vanhemmilleen päivän tapahtumista. Dokumentointia tapahtuu myös asioita kirjaamalla ylös, sekä henkilökunnan tekemisillä havainnoinneilla, jotka pyritään käymään keskustellen läpi arjessa tai tiimipalaverissa. Kuva materiaalia hyödynnetään vasu keskusteluissa, sekä arvioinnin tukena. Päiväkodin seinältä löytyy ryhmän lasten kuvat, ja heidän mielenkiinnonkohteensa. Seinälle lisätään kuvia lasten toteutuneista toiveista kauden mittaan. Käytössä on myös viikonhenkilö lomake. Se lähtee aina edellisenä perjantaina kotiin Manu marsun kanssa, ja palautetaan päiväkodille maanantaina. Vanhemmat kirjaavat yhdessä lapsen kanssa viikonhenkilön toiveet, ja ne huomioidaan seuraavan viikon toimintaa rikastavana elementtinä. Ryhmän arkea koskettavia kuvia laitetaan esille myös eteiseen vanhempien ja lasten nähtäville. Lasten tekemät työt ovat myös esillä seinillä. Sadutus on osa toimintaa. Lasten kanssa on kauden alussa sovittu yhteiset säännöt, ja niistä löytyvät kuvat seinältä. Lapset pääsevät ajoittain vaikuttamaan äänestämällä joihinkin asioihin. Silloin he saavat laittaa esim. Helmen purkkiin kumpaa vaihtoehtoa kannattavat, tai arvioida toimintaa laittamalla helmen lasipurkkiin jossa on peukku ylöspäin tai alaspäin. Vasujen koontilomake täytetään kun kaikki vasut on saatu pidettyä, ja säilytetään kaapin oven sisäpuolella, josta tiimin jäsenet sen näkevät helposti. Vasu puu on näkyvillä eteisessä ja siihen lisätään elementtejä sitä mukaa kun toimintakausi etenee.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanny-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

Miten osallisuus huomioidaan?

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Vekarat:

- Tunnetaitoja harjoitellaan arjen tilanteissa sekä ohjatusti
- Tuntuva koulutus ryhmän yhdellä työntekijällä
- Tunnetaito tuokiot vuoden aikana
- Tunnetaulut ryhmässä näkyvillä -> apuna tunnekuohussa

Naperot: Tunnetaitoja harjoitellaan päivittäin nimeämällä lasten kokemia tunteita ja opetellaan selviytymään eri tunnetilanteista aikuisen tuella.

Otetaan käyttöön TIMERI helpottamaan omanvuoronodottamista ja tavaroiden jakoa.

TunTuVa- koulutus yhdellä työntekijällä.

Taaperot: Tunteita sanoitetaan jatkuvasti arjessa ja tunteiden säätelyyn ohjataan aikuisen johdolla.

Vilperit: Tunnetaitoja harjoitellaan arjessa aikuisen ohjatessa ja mallittaessa oikeaan toimintaan. Aikuisen sanoittaa ja on tukena lapselle tunnekuohuissa niin että lapsi huomaa että tunteita tulee ja menee, eikä se ole vaarallista. Aikuisen pysyy tukena. Karhu ryhmällä käymme läpi kauden mittaan pienin askelein ohjelmaa, sekä tunnetaitoja muutenkin. Tunnemittareita käytössä ryhmässä. Ryhmässä on myös käytössä tunteiden osalta kuvaohjaustauluja lapselle, jolla ei muuten vielä löydy sanoja tunteiden ilmaisemiseen. Käytössä myös kehukone ja time timer.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Lasten arviointia eri aihealueisiin liittyen some-julkaisuihin.

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen "pilkotaan" ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, it-searviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

Miten osallisuus huomioidaan?

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Vekarat:

-Viikon tähtivekaran valokuva seinälle + haastattelut esillä

-Lasten toiveet esillä ja toiveet kuvataan esille (kolme toivetta jokaisella lapsella vuodessa) syksyllä, talvella, keväällä

-Tiimipalaverissa keskustellaan viikoittain kuulumiset ja arvioidaan toimintaa

-Whatsapp vanhempien ryhmä säännöllisesti käytössä, kuvin ja tekstein. Mitä olemme tehneet, oppineet, harjoitelleet.

-Ryhmän seinällä on "vekaroiden vuosikello", jossa on kuukaudet esillä, ja kuvin laitettu ylös, mitä teemme missäkin kuussa. Käytämme sitä myös arvioinnissa, onko toteutunut. Vanhemmat saavat myös kuukausittain kuvan "kuukausitaulusta", josta näkevät mitä olemme kuukauden aikana tehneet.

Naperot:

Vanhemmille eteisessä esillä toteutunut viikko-ohjelma sekä kuvakollaasit toiminnasta.

Tiimissä keskustellaan ja toimintaa arvioidaan päivittäin.

Taaperot: Tiimin kesken ylläpidämme avointa keskustelua ja arvioimme toimintaa päivittäin sekä tiimipalavereissa. Kannustamme huoltajia kertomaan toiveista ja antamaan ideoita. Huoltajien whatsapp ryhmään kerrotaan toiminnasta. Ryhmän seinällä on myös kuvat, joista näkee kuukausikohtaisesti mitä on tehty.

Vilperit: Whatsapp ryhmä vanhemmille käytössä. Lisäämme sinne kuvia ja tekstiä päivän toiminnoista. Kuvia toiminnasta lisätään myös lasten drive kansioihin, eteiseen vasu puuhun, sekä seinälle. Lasten haastattelut ovat esillä seinällä, ja sinne lisätään kuvia toteutuneista toiveista. Viikonhenkilö. Otimme käyttöön uuden tiimipalaverilomakkeen, ja sen ohjaamana asetamme tavoitteen, jonka toteutumista arjessa arvioimme aina seuraavassa tiimipalaverissa. Tiimipalaverissa lisäksi keskustellaan havainnoista ja suunnitellaan tulevaa/ arvioidaan mennyttä. Vanhemmilla on nähtävillä ryhmässä kullakin viikolla

laulettavat laulut. Huomioidaan vanhemmilta vasukeskusteluissa nousseet toiveet, ja ehdotukset kunhan kaikki vasut on ehditty pitää. Ryhmässä käytössä myös kuvaohjaus ja vihreän peukun saaminen on kovin suosittu ja haluttu. Myös keuhkoneen painaminen hyvin tehdystä asiasta on lapsista kannustavaa. Tunnemittarit käytössä, samoin sadutus. Itsearviointilomake otetaan käyttöön kauden mittaan.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

Miten osallisuus huomioidaan?

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Vekarat:

- Lapsi tutustuu ipadin käyttöön yhdessä aikuisen kanssa
- Ipad yhtenä välineenä musiikkihetkillä ja retkillä dokumentointivälineenä
- Ikätasoisia oppimispelejä
- Aamupiirillä kuvaohjaus, päivärytmi (myös eteisessä nähtävillä viikko-ohjelma kuvin)
- Lasten toiveet kuvataan ja ne ovat seinällä esillä, kun ne toteutuvat
- Ryhmässä on taulukko, johon lapset merkkaavat omat tablettiajat (3krt/vko)

Naperot:

Ipadia hyödynnetään leikissä ja oppimisessa, kuvataan, videoidaan, tutkitaan asioita yhdessä Musiikkihetkillä yhtenä välineenä. QR-koodeja hyödynnetään musiikissa. Uusille perheille laitetaan viestiä kuvien kera lapsen ensimmäisten päivien kulusta.

Taaperot: Ipadia hyödynnetään leikissä ja oppimisessa, kuvataan, videoidaan, tutkitaan asioita yhdessä. Musiikkia kuunnellaan ja esimerkiksi tukiviitottuja lauluja katsotaan iPadiltä. Lauluja myös qr-koodien takana. Uusista lapsista laitetaan kuvaterveisiiä huoltajille hoidon alkutaipaleella.

Vilperit: I padejä hyödynnetään arjessa. Ne toimivat musiikkihetkillä mukana, sieltä voidaan yhdessä ottaa selvää jostain asiasta jota halutaan tutkia, tai se voi olla tukemassa oppimista. Esim. Kielen oppimisessa kielinappu laulujen avulla, tai ääneiden harjoittelua oppimispelien avulla. Aikuinen asettaa aikarajan, ja on lapsen kanssa tutustumassa padin käyttöön. I padi toimii myös dokumentointivälineenä. Ryhmässä on käytössä aamupiirillä/päiväpiirillä päivärytmi kuvin esillä. Lasten toiveet löytyvät kuvattuna seinältä. QR koodeja voidaan hyödyntää toiminnassa kauden mittaan. Esim. Pistetyöskentelyssä.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimii